XII. évfolyam. Csáktornya, 1895. április 21. 16. szám.

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény **Margitai József** szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyitterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számittatnak.

MURAKÖZ

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tiszti önsegélyző szövetkezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 frt
Fél évre . . . . 2 frt
Negyed évre . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtatnak: Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukes M., Oppelik A., Daube G. L. és társánál és Herndl Brünben Stern M.

Nyiltér petitsora 10 kr.

A csáktornyai általános ipartestület alapszabályai.

Csáktornyán folyó évi márczius 10 én alakult meg 129 taggal az általános ipartestület. Sajnos, hogy most még nem öleli fel az uj egyesület városunk összes iparosait, mert 43 iparos (csizmadia) a törvény világos rendelkezése ellenére, vonakodik a testület tagja lenni. Ugyanis a csizmadiákonak 1872 óta van egy társulatuk, melyet továbbra is fenn akarnak tartani. Ohajtandó volna, hogy mindazok, akik vonakodnak az általános ipartestület tagjai lenni s ezáltal nemcsak a törvény intézkedésének mondanak ellen, hanem saját érdekeik ellen is dolgoznak, mielőbb belépnének az általános ipartestületbe, ahol az alapszabályok szavai szerint: „a testület becsületét és érdekeit" tehetségükhöz képest előmozditanák. — A csáktornyai iparosok tanult, értelmes és világlátott emberek, akik a korral haladni akarnak és tudnak is — és épen azért az általános egyesülés elé némely okoskodók által görditett akadályokat a hatóság beavatkozása nélkül is el fogják tudni hárítani Ezzel tartoznak saját érdekeiknek, főleg pedig városunk jó nevének!

Az ipartestületnek a miniszteriumhoz jóváhagyás végett felterjesztett alapszabályait abból a czélból közöljük, hogy városunk azon iparosai is megismerkedhessenek az ipartestület hasznos és üdvös czéljával, akik vonakodnak a testületbe belépni.

1. §. A testület czime: „Csáktornyai általános ipartestület". Székhelye: Csáktornya.

2 §. A testület czélja: A testüsleti tagok közt a rendet és az egyetértést fentartani, az iparhatóságnak az iparosok közt fentartandó rendre irányuló működését támogatni és a testületi tagok érdekeit előmozditani s őket haladásra serkenteni.

Ez okból gondoskodik arról:

a) hogy az iparosok és segédek közt rendezett viszonyok álljanak fenn.

b) hogy a tanonczok ügye rendeztessék,

c) hogy az iparosok és a tanonczok vagy a segédek közt felmerülő surlódások és vitás kérdések elintézésére békéltető működése biztosittassék.

d) hogy segélypénztárak létesüljenek.

e) hogy az iparosok anyagi érdekeit (szövetkezetek alakitása utjával) előmozditsa.

3 § Hatósági feladat: A testület az 1884 XVII. t. cz. 127. §-a alapján a hozzá tartozó iparosokra és segédszemélyzetükre nézve mindazon teendőket végzi, melyeket az 1884 XVII. t. cz. 59—110. §-ai értelmében az elsőfoku iparhatóságnak kell végeznie, ez okból:

a) a hatóságokat az ipartügy tekintetében tájékoztatja és figyelmét főleg kiterjeszti arra, hogy:

b) tanoncznak csak a törvényes kort elért gyermekek alkalmaztassanak szabályszerű irásos szerződés mellett; hogy az iparos tanonczot parában oktassa, templomba és iskolába járassa, jó bánásmódban részesitse.

A tanviszony befejeztével a tanoncznak bizonyitványt ad, miért is ellenőrzi a tanviszonyt, annak tartalmát, esetleg felbontását.

A területén alkalmazott tanonczokról az 1884 XVII. t. cz. 77. §-a értelmében lajstromot vezet és kiküldöttei által meggyőződik arról, hogy ezek az iskolát miként látogatják.

c) Tanonczisko'ákról esetleg tanfolyamokról gondoskodik, megállapitja a tanitás napját s gyakorolja a tanitás felett a közvetlen felügyeletet.

d) A segédek szabályos szerződéses viszonyainak megtartására felügyel, kiá lítja számukra a munkakönyvet, erről pontos jegyzéket vezet, valamint a területén alkalmazott segédeket az 1884. XVII. t. cz 109. §-a által előirt lajstromban nyivántartja.

4 §. Tagok. Ezen testület kötelékébe mindazon iparosok tartoznak, kik Csáktornya nagyközségben az 1884. XVII. t. cz 5. §-a szerint képesitéshez kötött mesterséget üznek.

A „Muraköz" tárczája.

EGY VALLOMÁS.

(A „szerelmek" cyklusból.)

— Irta: Liptai Károly. —

Az ajtón kopogás hallatszik. Ella ijedten ugrik fel a kereveteről, majd letóvazva megáll.

Nem azért nem felel a kopogtatásra, mintha nem hallotta volna, sőt ellenkezőleg, de a mama éppen most távozott hazulról és nem tudja, vajon ilik e az ő távolletében...

Ujból kopogtatnak, mire elszántan kiabálja: szabad.

Megnyilik az ajtó s azon egy kifogástalan öltözékü uri ember lép be. Szemere Jenő, az Ellácska legrajongobb udvarlója,

— Kezét csókolom kedves Ella nagyságd!

— Jó napot, Szemere ur. Alig ismertem fel! Milyen ünnepélyes ma.

Csak mint közönségesen kedves nagyságd, és a kedves mama?

A mama?... A mama éppen most ment el, nem találkozott vele az utczán?...

Oh nem, valóban azt hittem, hogy itthon találom.

Hogy hazudik a kópé. Éppen az elebb látta az ablakból, hogy az Ellácska mamája elhavozott hazulról. Hiszen ép azért jött, hogy egyedül akar lenni az imádott lényével, talán akkor lesz bátorsága bevallani előtte, a mit titkolni nem bir. — Szóval, Szemere ur vallomásban utazik.

— Tessék, foglaljon helyet Szemere ur.

— Igen köszönöm kedves Ella nagyságd.

Leültek egymással szemközt. Tudja, hogy maga nekem adósom — kezdé a társalgást Ellácska.

— Oh, nagyon tudom, nem felejtettem el. Ha jól emlékszem, Ella nagyságddal szemben fogadást vesztettem el.

— Igen, igen és azt igérte, hogy legközelebb meglepetésben fog részesiteni.

— Meg is tartom és biztositom, hogy nem távozom innen ma annélkül, hogy többszörös meglepetésben ne részesitsem.

— Ah!

— Ugy van. De mondja csak Ella nagyságd, nem fog a kedves mama nehezteini azért, hogy az ő távolletében bátorkodtam tiszteletemet...

— Oh, dehogy kedves Szemere ur. Hova gondol. On régi jó ismerősünk, szivesen látjuk bármikor. Amde, halljuk a meglepetést.

— Azonnal. Előbb azonban hadd fejezzem ki örömmel elegyes sajnálkozásomat, hogy a kedves mamát nem találtam itthon.

— Sajnálkozásának és örömének?...

— Ugy van. Sajnálatomnak, mivel nem időzhetem társaságában.

— Nos és örömének?

— Igen örömömnek, mivel oly dolgot akarok önnek elmondani, a mit az ő jelenlétében aligha emlitettem volna.

Ellácska fülig pirult. Nem értette ugyan teljesen Jenő szavait, de hát a fiatal lányoknál oly önkénytelenül történik a pirulás, hogy nemcsak a tudás, de a sejtelem is bíborpirba vonja az arczocskákat.

— Nem értem önt Szemere ur.

— Engedje, hogy megértessem magam. Talán emlékezni fog még Ella nagyságd arra a bálra, melyen az a szerencse ért, hogy önnel megismerkedhettem. Akkor egy körtáncz előtti séta alkalmával azt vitatta kegyed, hogy az első látás nem elég ahhoz, hogy két lény egymásba szeressen. En akkor a nők iránti puszta udvariasságból nem mondottam ellent és korántsem gyanitottam, hogy a mit akkor szinte meggondolatlanul erősitgetek, rövidesen szóról-szóra beteljesül rajtam. A bál után eddig ismeretlen érzés kezdte szivemet uralni. Eszreveettem, hogy szerelmes vagyok s hogy rabja lettem az ön szép szemeinek...

A pontok azt jelentik, hogy Szemere ur a megkezdett vallomást felelgzetnélkül meg soka, igen soka húzta. Ellácska azonban az első szavak után annyira zavarba jött, hogy egy szót sem hallott az egész vallomásból. Nem, mintha váratlanul érte volna a meglepetés, mert hisz már régen sejtette, hogy Jenő szereti, hanem zavarba jött az adandó válasz miatt, melyet Jenő bizonyával azonnal fog követelni.

Mit mondjon neki? Hiszen titokban bár, ő is szereti ezt a szép barna hut, ki olyan regényes szép dolgokat tud mondani, hogy elvezet hallgatni. De hát bevallja, hogy szereti? Megerdemlik a férfiak azt, hogy már az első ostromra a nők boldogitó igennel reagáljanak. Nem! Jenő ur téved, ha azt hiszi, hogy Ellácska kapituláit.

Most megfogja tréfálni és kosarat fog neki adni... Ugyan mit fog tenni? Hogy megnyulik majd az arcza... milyen érdekes lesz... nagyszerű ... pompás... kitünő, kaczagott magába Ellácska, miközben Jenő ur, mint valami végállomáshoz közeledő lokomotiv, egyre lassabban és lassabban zakatolt, míg végre megállt, elhallgatott. Kis szünet után aztán ujra kezde:

— Szóljon tehát imádott Ella nagyságd remélhetek-e?

Az illető iparos üzletének megkezdésével egyszersmind az iparteströlet tagjává lesz, annak minden jogával és kötelezettségével.

Nők és kiskoruak szintén tagjai az iparteströletnek; ez utóbbiak azonban jogaikat a testületi gyüléseken erre meghatalmazott testületi tagok által gyakorolhatják.

5. §. A tagság véget ér a tag halála vagy elköltözése, illetőleg üzletének megszünése által, ez utóbbi esetben azonban az illető tag akarata szerint a testület tagja is maradhat.

6. §. Azon tagok, a kik még ez ideig semmiféle ipartársulatnak tagjai nem voltak, belépés alkalmával tartoznak a testület pénztárába belépti dijul 2 frtot, akik pedig az alapszabályok megalakulása után lépnek a testületbe, azok 10 frtot, azon tagok pedig, akik oly ipartársulatnak voltak tagjai, a mely ipartársulat vagyonával együtt beolvad az iparteströletbe 1 frt belépti dijat tartoznak fizetni, mely alkalommal minden tag megkapja az alapszabályok egy példányát és egy nyugtakönyvet.

7. § Tagok joga és kötelessége.

Minden tagnak jogában áll.

a) a testület gyülésein személyesen szóval és szavazattal résztvenni, — a szavazati jog másra át nem ruházható, kiskoruak jogukat testületi tag meghatalmazása által gyakorolhatják oly formán, hogy egy tag a magáé mellett még egy szavazatot gyakorolhat.

b) a munkaviszonyokból eredő surlódások és peres kérdések esetében a testület közbejövetelét, illetőleg segélyét igénybe venni.

c) a testület által vezetett munkástatisztiki adatokat megtekinteni és a testület közvetitését a munkás esetleg munka szerzésben élvezni.

d) a testület által kezdeményezett közös vállalatokban, esetleg az általa létesitett szövetkezetben az ezekre nézve szerkesztendő külön szabályok értelmében résztvenni.

8. §. Minden tag köteles:

a) az alapszabályoknak és az alapszabályok értelmében hozott határozatoknak pontosan eleget tenni és általában a testület becsületét és érdekeit tehetségéhez képest előmozditani.

b) az alábbi kulcs szerint megállapitott tagsági járulékot pontosan megfizeni.

c) a reá esett választást, megbizás kiküldetést elfogadni és abban legjobb tehetségéhez képest eljárni.

9. §. Dijak. A beiratási dijon kivül, mely tagság tartamára egyszer s mindenkorra fizettetik, — minden tag évnegyedenként 25 krt tartozik a testület pénztárába fizetni.

A dijak a késedelmező tagoktól az 1884. XVII t. cz 138. § a alapján közigazgatási uton és közadók módjára hajtatnak be.

10. §. A testület ügyeit a közgyülés és az előljáróság intézi.

11. §. Közgyülés. Minden évben egyszer és pedig legkésőbb márczius hóig rendes közgyülés tartandó.

Ezen kivül az előljáróság bármikor hivhat össze, nemkülönben az iparhatósági biztos kivánatára, vagy a testületi tagok $\frac{1}{3}$ részének irásos követelésére tartozik rendkivüli közgyülést egybehivni.

A közgyülés egybehivása legalább 8 nappal a gyülés napja előtt meghivó jegyek által történik, melyekben a napirend tárgyai világosan kiteendők.

Napirendre ki nem tüzött inditványok csak azon esetben vétetnek a közgyülésen tanácskozás alá, ha 10 tag aláirásával legalább 4 nappal a gyülés napja előtt a választmánynak beadattak.

A gyülés határozatképes, ha a tagok többsége jelen van.

Ha az első összehivásra a határozatképes szám meg nem jelennék, az összehivás 8 napi határidőn belől ismétlendő, mely esetben az első alkalommal kitüzött tárgyakra nézve a jelenlevők számára való tekintet nélkül érvényes határozat hozható.

Személyes kérdésekben, választásoknál s más ügyekben azon esetben, ha 10 tag kivánja, titkos szavazásnak van helye. A szavazás rendszerint kézfeltartás által történik.

Az elnök csak szavazat egyenlőség esetében szavazhat, midőn hozzájárulása által az egyik vagy másik inditványt határozatra emeli.

A közgyülésen a testületbe tartozó minden tag, ki a politikai jogok gyakorlásától felfüggesztve nincsen, szavazattal bir.

A közgyülésről jegyzőkönyv vezettetik, a mely szabályosan kiállitva és hitelesitve, az iparteströlet biztosa utján az iparhatóságnak bemutattatik.

12. §. A közgyülés ügyköréhez tartoznak: 1. Az előljáróság elnökének és tagjainak megválasztása.

2. A testület jövő évi költségvetésének megállapitása.

3. A hozzájárulási kulcs megállapitása.

4. A számadások megvizsgálása.

5. Szövetkezetek alakitása.

6. A társulati tagok és segédek közti viszony, ugy nemkülönben a tanonczok ügyének rendezése végett javaslatba hozandó szabályzat tervezetének megállapitása.

7. A testületi vagyon hovaforditására vonatkozó határozat.

8. A jegyző fizetésének megállapitása.

9. A számvevők választása.

10. Az alapszabályok megállapitása és módositása; ez utóbbi határozatok azonban a kereskedelemügyi ministeriumnak a belügyminisztrel egyetértőleg jóváhagyás alá esnek.

(Vége következik.)

Ellácska előre örült a jó tréfának, melyet válaszával el fog érni s azért félig lesütött szemmel, félig pedig Jenőre sanditva adta meg a választ.

— Valóban igazán nem hittem hittem volna, de...

— Kérek határozott választ, bájos Ella nagysád.

— Nos igen, én határozott választ akarok adni, de igérje meg, hogy nem fog nehezteini.

— Az igazságért sohasem szoktam haragudni, szóljon tehát bátran.

— Tudja meg hát, hogy az én szivem már nem szabad.

— Ön mást szeret, — kiálta a sápadt fiu, miközben idegesen felszökkent a kerevetről.

— Ugy van, én szeretek.

— Akkor hát nincs mit keresnem az élők között, — kiáltott Jenő, miközben hevesen kapott belső zsebéhez, mint a ki legalább is forgópisztolyt rejtegeget kabátjában.

Ellácska rémülten látta, hogy mi következménye lett az ő tréfájának s a mikor Jenő zsebébe nyult, hogy abból (a hogy ő hitte) pisztolyt vegyen elő, sikoltan, aléiva dőlt végig a kereveten. Jenő egy ugrással mellette termett és heves csókot nyomott Ellácska eperajkára, miközben a zsebéből elővett arany nyakláncot hódolattal tüzte az idő közben (valószinüleg a csóktól) magához tért Ellácska hattyu-nyakára.

— Hogy megijesztett maga gonosz.

— Bocsáson meg legbájosabb Ella nagysád, én csak szavamnak állottam és betartottam a meglepetést.

***

A sikoltásra rémült arczczal besiető szobaczinynak csak annyit mondott Ellácska, mint szép Heléna az ő Ganimedjének:

— Terka, hozzon csak egy pohár vizet.

Különfélék.

— *Jubileum.* Dr. Krásovecz Ignácz tiszteletbeli főorvos, csáktornyai érdemteljes járásorvos e hó 16 án töltötte be orvosi működésének huszonötödik évfordulóját. — Ebből az alkalomból barátai és tisztelői közül többen délután 3 órakor megjelentek a jubiláns lakásán és értékes aranyserleggel lepték meg az ünnepeltet. Zakál Henrik ügyvéd tolmácsolta a serleget átnyujtó bizottság jókivánatait. A jubilánst sokan mások is felkeresték s üdvözölték. Mi is kivánjuk a jubilánsnak, hogy a szenvedő emberiség javára az Egek Ura sokáig éltesse!

— *Földrengés.* Husvét éjjelén 11 óra 20 perczkor Csáktornyán erős földrengés volt észlelhető, mely többször ismétlődött. A földrengést földalatti dörgésszerü moraj előzte meg. Épületekben nagyobb kárt nem okozott. — Az ijedség az egész városban nagy volt. A lakósok az utczára szaladtak s nagy részük az egész éjt ébren töltötte. — A vidékről a földrengésről a következő értesitést vesszük: Folyó hó 14-én husvét este 11 óra 10 perczkor hatalmas földalatti morajjal megelőzőleg 5—6 másodperczig tartó földrengés verte fel a lakosságot első álmából. Alig tértünk magunkhoz, 8—10 percz mulva, majd 25 percz mulva ujabb, de rövidebb ideig tartó rázkódás ejtett bennünket félelembe; negyed 6 ig még kétszer ismétlődött, összesen tehát vagy ötször. A rázkódás folytán az inga órák megálltak, falak nyiltak meg, kémények dőltek össze. Az épületek legnagyobb részt repedéseket szenvedtek. (Stridó, ápr. 12.)

— *Kottorból* értesitenek bennünket, hogy a nagyméltóságu m. kir. kereskedelmi ministeriumnak 14590/95 sz engedélye folytán, Kotorban folyó évi május 5-én a szentkereszt napi bucsun iparvásár is tartatik, tehát a kereskedők és iparosok is kirakódhatnak és árulhatnak szabadon, csak épen marhavásár nem lesz, mást mindent szabad árulni és venni.

— *A vizi-szent-györgyi* körjegyzőséghez tartozó V. hegykerület, Gyümölcshegy, Gyümölcsfalva, Mihályfalva és Nyiresfalva községek képviselőtestülete Vizi-Szent-György székhelylyel postahivatal felállitását kérelmezte. A pécsi posta- és távirda igazgatóság azon esetben hajlandó a postahivatalt felállitani, ha nevezett község kötelezi magát, hogy a létesitendő postahivatal jövedéki bevételei által nem fedezett fentartási költségeknek kétharmadát vagyis gyalogküldöncz postajárlat berendezése esetében évi 120 frtot, kocsiküldöncz posta esetén pedig 420 forintot fedez. — Mivel az előljáróság nem hajlandó a szóban forgó összeg fedezésére s a mellett semmi közszolgálati ok nem igényli a postahivatalnak a szóban forgó helyen való felállitását: a közigazgatási bizottság a kereskedelemügyi ministernek ezen postahivatal felállitását nem javasolja.

Szerencsétlenség. E hó 16 án a csáktornyai temetőnél levő vasuti átjárónál M. helybeli lakos fia egylovas szekérrel akart áthajtani Rókus felé, amidőn az Alsó Lendva felől délelőtt 9 órakor jövő vonat közeledett. A ló megbokrosodott s nem akart a vasuton átmenni, mire a kocsin ülők leszállottak s a lovat vissza felé tolták. A ló a kocsival a pályán megfordult, de már nem volt képes a robogó vonat elől kihuzni a kocsit, melyet a gép teljesen szétzuzott. — Emberben, lóban baj nem történt. Megjegyzendő, hogy a közönség kérésére erre a veszélyes helyre már állitottak egy kis őrházat, de a sorompókat még nem helyezték el. Az ujvári utnál levő őrház sorompóit viszik a temetői átjáróhoz s ennek az őr-

nek lesz kötelessége a vonatok érkezése idején a temető melletti átjáróhoz menni s ott a sorompókat lezárni.

Egy kis zendülésre adott okot a csáktornyai, legutóbbi vásáron a csizmadia sátraknak ujabb elhelyezése. Ugyanis a csizmadiák között egy társulat áll fenn, a mely társulatba való belépés ideje szerint foglalták el az illető iparosok a vásáron helyeiket. Ebbe a társulatba való belépés 50 frtjába került minden csizmadia iparosnak. A kik nem léptek be, azok csak leghátul foglalhattak helyet s igy megtörtént az az igazságtalanság, hogy a ma iparossá lett fiatal csizmadia az 50 frt lefizetése által a vásáron megelőzte azt az idősebb iparos-társát, aki 10—15 évvel előbb kezdette meg a mesteréget mint ő Ez a szokás sok surlódásra és panaszra adott okot. Mig végre a kereskedelmi miniszterium akként vetett véget a dolognak, hogy a kor (a czég alapitásának ideje) határozzon a vásáron a sátor helyének elfoglalásánál s ne a társulati tagság. A ministeri rendeletnek nem akartak némelyek engedelmeskedni, azért a mult vásáron csendőrök közbelépésével állapitották meg a sátrak sorrendjét. Most már aztán békesség lesz.

Eljegyzések Vidovics Rókus muraközi születésü kereskedelemügyi miniszteriumi tisztviselő eljegyezte Semsey Lujza k. a. Budapestről. — Kayser Margit k. a. Kayser Lajos ujudvari kasznár leányát eljegyezte Egly Ernő puszta-vacsi gazdatiszt

Vadnay Károly életrajza jelent meg épen most a dr. Kőrösy László országszerte elterjedt „Korrajzok" czimü nagybecsü vállalatában. A hármas füzetet Vadnay arczképe és kéziratmásban közölt elöljáró beszéde diszíti. A 266 oldalra terjedő könyv az első érdemszerint való Vadnay-életrajz irodalmunkban. Megismertet Vadnay ifjuságával, katonaéveivel, szabadságharczi szereplésével, külföldi kényszerszolgálatával; bemutatja azután Vadnayban a novellairót, a regényirót, a kritikust, a dramaturgot, a szerkesztőt s az embert. A rendkivül gazdag adatok feldolgosását és csoportositását ugyanaz az alaposság és élénkség jellemzi, mint az eddig megjelent Korrajzokat: Ferencz József, XIII. Leo pápa, Kossuth Lajos, Jókai Mór és Vaszary Kolos legujabb biografiáit. Vadnay Károly életrajzának bolti ára 90 kr; de feleárban kapja, a ki harmincz füzetre (bolti árban kilencz forint) öt forintjával előfizet. A ki két 5—5 forintos évi előfizetőt gyüjt, az harmincz füzetet kap ajándékul. A hézagpótló, sőt nélkülözhetetlen irodalmi vállalatot, melyből havonkint két szám jelenik meg, jó lélekkel ajánlhatjuk olvasóinknak. Bolti áron minden nagyobb könyvkereskedésben kapható. Kedvezményes előfizetéssel a „Korrajzok" kiadóhivatalában, Budapest, Andrássy-ut 25. szám alatt rendelhető meg.

Az első magyar általános biztositó társaság mult hó 28-án tartotta közgyülését Csekonics Endre gróf elnöklete alatt. Az igazgaság jelentése szerint a lefolyt üzletév kedvező eredménynyel záródott s az üzletév minden ágában haladás és fejlődés tapasztalható. A tüzosztály díjbevétele 258,899 frt 80 krnyi díjszaporodást mutat, a jégosztály díjbevétele 203.861 frt 31 krral több mint volt az előző évben. Az intézet tartalékai az előző éveikkel összehasonlitva, a következő emelkedést mutatják: Az életbiztositási díjtartalék 24,187.183 frt 1 krról 25,910.035 frt 66 krra; a tüz- és szállitmánybiztositási díjtartalék 1,918 415 frt 98 krról 2,020.000 frtra; a Lévay-alap 79.110 frt 63 krról 80. 979 frt 39 krra, a tisztviselők nyugdijalapja 525.557 forint 42 krról 531.490 frt 65 krra emelkedett. A nyeremény 1,110.537 frt 66 krt tesz ki, melyre nézve az igazgatóság azt inditványozza, hogy 50 százalék 144.913 frt 56 kr. után az életbiztositottak nyereményrészeül, 72.457 frt 78 kr, 10 százalékot, 1,110.537 frt 66 kr. után a külön tartalék részére 111.053 frt 77 kr. 6 százalék az igazgatóság nyereményosztalékára 66.632 frt 25 kr, 3 százalék 33.316 frt 13 kr a tisztviselők nyereményosztalékára s 2 százalék 22.210 frt 74 kr a tisztviselői nyugdijalapra forditassék, osztalékul egész részvényenkint 230 frtjával 690.000 frt fizettessék ki s az ezután fenmaradó 114.866 forint 98 krból 5920 frt 75 kr, az idei rendkivüli köshasznu adakozások tartalékába tétessék s az igy maradt 108.946 frt 23 krt a külön tartalékhoz csatolják, mely azzal 500.000 frtra emelkedik. A közgyülés az inditványt elfogadta, a jelentést tudomásul vette. Az igazgatóságnak s a felügyelő bizottságnak a fölmentést megadta s egy részvényes inditványára az igazgatóságnak köszönetét szavazott. Végül a felügyelő bizottságba megválasztották Batthyány Géza grófot, Giczey Samut, Jekelfalussy Lajost, László Zsigmondot és Szitányi Izidort. Az intézet ez idén jótékonyczélra 9035 frtot fordit.

HOFFMANN HENRIETTE
HOFFMANN IGNÁTZ
jegyesek
Kőrös. Csáktornya.

CSARNOK.

Századok alkonyán.

Irta: Balogh István.

Szálljon az égig, zendüljön az ének!
Napja lehunytán hosszu ezred évnek.
Zengje a róna, orma a hegyeknek,
Hála imáját a magyar nemzetnek.

Hadd legyen a dal ezer év viszhangja,
Bűnak, örömnek hirdető harangja,
Bűnak, örömnek nyiljék szóra szája.
Érezze ujra magyarok hazája.

Harsogjon a harcz harsány riadója,
Lengjen a szélben Arpád lobogója;
S győztes csatáknak áldomását ülve,
Bűgjon a sikon Lehel hadi kürtje.

Hol annyi hősnek véreznie kellett:
Szójon az ének Sajó vize mellett;
S hol sirt az ármány egy nemzetnek ásott,
Öntözze könnyel Világost, Mohácsot.

S vészbe, viharba im most is a régi,
Élnek erőben Arpád-ivadéki,
Dörröghet az ágyu, harczok riadója,
Hadur a magyart megvédi, megóvja.

Szálljon az égig, zendüljön az ének!
Napja lehunytán hosszu ezred évnek.
Isten! ki által hazát nyert e nemzet,
Engedd megérnünk a második ezret.

A végrendelet.

Szegény Arabella! Nyolcz éves volt s már árvaságra jutott. A jóemberek megszánva, hol egyik, hol másik fogadta magához. Sokat szenvedett szegényke, kivált ha édes anyjára gondolt, kitől nem örökölt egyebet mint szépségét s jó tulajdonságait. Atyját nem régen vesztette el s a nagy csapás alatt szinte azt hitte, hogy szive reped meg fájdalmában, — midőn atyja halálos ágyához vonva, e szavakat dadogta, hörögve a halállal:

— Gyermekem! Nem hagyok neked egyebet, csak szivemet, iránt ad való mély séges, nagy szerelmemet.

Ez volt Arabella öröksége; ez volt a végrendelet.

***

Ösmertem egy dúsgazdag olasz gyárost fösvénységeért mindenki kerülte. Gyermekeit ép ugy nevelte, mint bármely olasz munkás, azt mondotta mindég:

— Engem sem neveltek s mégis megsegitetett az Isten, — dolgozzanak ők is meg lesz érte a jutalom. Én is dolgoztam.

Ez az olosz nem ismert különbséget idegen s rokon között; egyformán elmondotta és osztotta durva nézeteit s a helyett, hogy a sors üldözte volna, még övezte a szerencse. Ha más gyárosok áruikat veszteségre adták, ő kitartó volt s rövid időre szép haszonnal adott tul azon.

De mint minden szivtelent és fösvényt elér a szenvedés, őt sem kimélte a sors. Egy szép napon a gyár kéménye eldőlt és éppen szobájára esett a kémény, a szoba nagy robajjal bedőlt és a vén Harpagont aranyai olvásásakor sujtotta halálra. De, hogy a pohár még ezzel se teljék be, egészen ágyban fekvő, nyomorék maradt, folyton azzal a gondolattal tépelődve, hogy halála után rokonai sok fáradsággal gyüjtött vagyonát elfecsérlik. Midőn végső óráját érezte közeledni, orvost és jegyzőt hivatott s sokáig tanácskozott vagyonáról. Végrendelkezett akként, hogy az utolsó akaratáról szóló okmányt halála után csak két év mulva szabad felbontani. Bizonynyat azt óhaitotta, hogy emlékét a reménybeli örökösök kegyelettel ápolják és hogy legalább a halála után is boszanthassa őket fifikus elhatározásával.

A rokonok sötét gyászt öltöttek, a világ előtt hiven mutatták nagy fájdalmukat, tulajdonképen pedig a szivük majd kiurott örömükben, hogy a tetemes vagyonban fog nak dúskálódni.

Az ilyen erőltetett gyász pedig nem szokott sokáig tartani. — A vén Harpagont három hónapra már roccocóban gyászolták és ittak a medve, akarom az örökség bőrére nagyokat és alig várták az évforduló napot.

***

A temetőben pedig minden vasárnap egy kis szőke leányka jelent meg s gondosan ápolt három sirhantot, kettőt, mert abban aludták örök álmukat övéi, szeretett apja és anyja, egyet pedig jó szivből. A temetőőr is peczkesen ment el a szépen gondozott sirok előtt, mert még a temető csőszben is megvan az ambiczió, hogy ne a beomlott sirok hirdessék a mulandóság uradalmát. A két sirt tudta a csősz, hogy miért ápolja, de ezt a harmadik sirt is miért részesiti gondozásban az árva leány, nem tudta fölfogni Nem is állhatta meg szó nélkül.

Válaszul a kis leány zokogásba tört ki, itt nyugszik apám és anyám, emitt senkim, ugy tudom apám halálos ellensége, én azt hiszem istennek és enyéimnek kedves dolgot teszek, ha ez elhagyott ellenségünk sirját gondozom. Kiegyenlitem az ellentéteket, mert a halálban békesség lehet és semmi gyülölet.

***

A gyáros halálának évforduló napja elérkezett, a család és rokonság ujólag gyászszint öltött. Szivdobogva várták a végrendelet felolvasását, mely ekként hangzott:

»Összes ingó és ingatlan vagyonomat annak hagyom, ki nem feledkezett meg rólam és siromat legalább néha meglátogatta és ápolta«.

A rokonok le voltak forrázva, pört inditottak azon az alapon, hogy rokonuk őrült volt. De a törvény az igazság ethikai alapján állt és igy a kis Arabellának itélte a százezreket. Ha volna kedvem kis elbeszélésemet folytatni, megirnám, hogy a kis Arabella kezeért, hogy esengnek most a parhie-vadászok.

Cz. D.

Felelős szerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.
Laptulajdonos és kiadó;
FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

XII. tečaj Vu Čakovcu, 1895 21. aprilisa. Broj 16.

S urednikom moči je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tičuće se zadržaja novinak, naj se pošiljaju na ime Margitai Jožefa urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo: Knjižara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:
Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći družtveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki tijeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajučega činovničkoga družtva“, „Čakovečke šparkasse“, „Medjimurske sparkasse“. i t. d.

Kolerina hiža.

Čedni kokandski stanovniki dugo su hlepili za tim, kak bi naselili vu svoje mesto nekoliko ciganov, koji bi mogli tu ljepo živeti i né navék se klatariti. Oni su se dugo dogovarjali i na zadnje dokončali, da budu barem jednu cigansku familiju ovdi nastanili i kak je trěba k redu privčili.

Na kraju sela bila je več nekoliko ljet osamljena i zapuščena hiža. Niti prosjak (bógec) nise hotel vu onoj hiži nastaniti, ar su ljudi pripovědali, da vu njoj stanuje kolera.

Mudro kokandsko občinsko poglavarstvo došlo je na misel, da bi ta hiža dobra bila za cigane.

Hiža, pak da bi bila i kolerina hiža, bolša je ipak od šatora. Tak su oni mudi ruvali i deržali, budu o tom i cigan osvedočeni.

Selski notarjuš pohvalil je tu misel jednoga mudroga prisežnika, ter je još dodal, da bude to nakanenje o naseljivanju još občini diku doneslo Stvar bu morti došla vu novine ter za nju bu zeznal céli svět, a morti i sam kralj. Ako on zato zezna. mogel bi morti i nadariti čim občinu, a najbolje bi bilo, da joj prikaže ognjogasnu špricalku, ar bi to bilo najhasnoviteše za občinu.

Gospon notarju pogledal je čabesno slavno poglavarstvo, pak predstavljajuć si vu duhu, kak bi ljepo bilo, da bi na njegvom kaputu denes žutra zlati križ na čer e nom pantleku visel, kak je to videl pri gospenu vicekomušu

Ognjogasna špricalka najšla je na obće odobravanje, a kokandsko stanovičtvo po gledalo je, jeli nebi ipak odkud došli črni cigani.

Njihova se želja na skorom izpunila. Za četiri dane došlo je vu selo ciganskoe družtvo od trideset i pet kotrigov. Komaj kaj se je črni šereg spustil na trate i počel zdigati šatore — ov put prez ikakve préčke — eto občinskoga poglavarstva pod vodjenjem birova tamo, ter su zabubnjali, kad su se približili k stanu ciganskoga vojvode (vajde).

I sami cigani stari razkotačili su oči od čuda, neznajuć, kaj ta parada znamenuje.

Birov občinski raztolnačil je vezda vu ljépem govoru, kak kokandska občina želi, da „naseli“ pristojnu i po tenu cigansku familiju, ter je odlučila dati toj familiji hižu na kraj sela sa zemljiščem, koje joj pripada.

Cigani su gledali vu čudu. Onda su deržali dogovor vu svojem jeziku, koga nigdo nije razmel. Onda je ciganski vajda stupil naprvo i počel se pogadjati s kokandskimi otci.

— Hvala ljepa na dobroj volji, rekel je on, naslanjaiuć se na batinu srebrom okovanom, znaménje njegove časti, ali o stvari potrěbno je prvlje dobro premisliti.

— Dobro premisliti? Kaj tu trěba premišljavanja? odgovorili su poglavari

— Ánda, prvo, kaj bi plačala občina? zapital je vajda.

— Kaj je né dosta da vam obćina prikažuje hižu i veliki falat zemlje?

— Istina, hiža je hiža, ali od nje nemre čovek živeti. Pak jeli je vu hiži pohištvo? zapital je vajda.

Občinski poglavari gdledali su se vu nepriliki. Nato pak bogme nisu mislili. Kaj bu svět rekel, ako začuje, da su konkandci hoteli razsvětiti cigane prez pohištva Po kratkim dogovoru su odlučili, da budu na občinski strošek kupili pohištvo. Nu ovo pitanje bilo je nepriličneše, nego se je moglo i misliti. Vajda je potvebuval trideset i pet posteljah, isto toliko stolcov, nekoliko stolov i škrinjah, ter i druge fele pohištva. Po dugom pregovoru, sporazmeli su se, da se budu vu hižu nastanili samo muž i žena i njihova deca. Taj zakonski par bil je Balaton Feri i Kerekeš Mara, koja je znala i nekaj presti, ali i na konju veselo poskočiti. Troje mali cigan ekov pripadalo je toj familiji.

Odebrani Feri zvustil je rěč, da pové svoje posebne želje.

ZABAVA.

Novi novci.

Miška je bil jeden izmed najjačih gazdov u Hodoššanu, on je bil u petdesetih lietih starosti, crven u obrazu i jak za videti na tielu, pak ipak nije bil mogući, da u svojem gospodarstvu svikam sam dospe, a kam dospe, a kam gospodar svojimi očmi nepolukne, zna se kakovo dielo od družine i težakov biva. K tomu još i beteżen, sedel je više pri zelenoj peči na velikem stolcu nego gde drugde.

To je bila stvar nepovoljna! Njegova kči Marica, bila je ravnić u svakem i svem vieśta, ali to pri gospodarstvu nije dosta, gde ima družine i težakov. Tu je treba veća okretnost i ozbiljnost, — tu je jednom riečju potrebna mužka ruka.

Na jedan krat boležljivomu Mišku kroz glavu pojde: jeli nebi bilo dobro da Marica zamuž ide. Ovak liepa pucka je već sigurno i sama na to misliia. Neje, em ženske su sve jednake, pak makar i mužkarce onak tobož iz visokog dole glede, em zato ipak se zna — se vemo kuker je!

Miška je tu stvar odmah hotel na čistom imati, a baš mu se je liepa prilika prnžila, kad mu je Marica onak beteżnomu pri peći na stolcu sedećemu, sedalo popravljala. On ju po glavi pogladi i reče: „Je, je, sirota se uviek mučiš s tvojim otcem“.

»Nikaj zato« — odgovori ona — „Samo Bog daj. da skoro ozdravite.“

„Neima mnogo nade“ — veli opet on — „Ali plača za tvoju dobrotu nebude manjkala. Znaš Marica, gospodin Bog ti bu zato dal prav dobroga muža“.

„Muža . . . hi, hi, hi, . . . a tko bi na to mislil!“ — odgovori Marica, te se počrleni kak paradajzl.

Je, već je vrieme, da se o tom spominamo“ — veli otac, koj je zajedno i opazil, da joj spomenek nije neugodan. — „Već sem si o tom više krat mislil. Kaj misliš, ako bi Tonček . . . Ha? — Jeli sem ti gustuša pogodil? Ti mala coprnica, ha?“

„Tonček . . . no je, Bože moj — no je kad otac zapovieda moraju dieca poslušna biti“ — odgovori ona.

»No, no, kčemu toliko riečih, draga kčerka, ja mislim, da ti u ovom slučaju nije baš težko poslubnuti, samo mi je drago, da sem ti s Matićevem Tončekom žilicu pogodil.«

»S- Matićevim Tončekom?“ — i Marica smiešća se pukne zrukami skupa, zatim veli: „Ali dragi Japa, ako se ja o Tončeku spominam, onda samo mislim Tončeka Blažeka iz Čehovec, a ne Matičevog Tončeka iz Sv. Gjurgju.“ —

Staromu Miški je bil i Tonček iz Čehovca jednako po volji kak i on iz sv. Gjurgja, pak je zato Marici rekel, nek ga kojum prilikum k-njemu sim posalje.

Marica je z-veseljem odgovorila, da njegova želja more odmah izpunjena biti, jer čavski Tonček baš sad vani stoji, kak je najme više krat vani stal a bez da je stari za to nutri znal, — Poslie jedne minute je čavski Tonček stal u sobi pred hatenim Miškom, otcom Marice, to je drhćućim srdcem vrtel svojega škrlaka med rukami, kak se melinsko kolo vrti.

Govor, kojim je Tonček staromu Miški pripovedal, kak jako ima rad Maricu, nje dugo trpel, spomenek je na skoro prešel na druge važne stvari. Tonček je pripovedal, koliko već ima svojega prišparanoga imetka i koliko bu još dobil po smrti svoje stare tece te se je ponudil, da ako mu stari to sve nebi veruval, da more i hoće mu dokazati, ali zatim odmah i zapita, kaj Marica dobi, jer u ovom slučaju najbolje zvone gotovi novci.

Sad se Miška poslihla za vuhom te odgovori, da s gotovčinum nebude nikaj, jer kaj je imal to je prešlo na njegovu bolest a stranom na poboljšanje gospodarstva, i on sad novac neima. Poslie njegove smrti i onak dobi dosta. Ali za da bu Tonček videl, da se on nešali, tak mu sad izjavljuje, da Ma-

— Ponajprvlje ja trebam konja, rekel je on odlučnim glasom.

Občinski poglavari bili su čisto iznenadjeni.

To je čisto naravsk, nastavil je Feri, ja se moram poprijeti kakve god meštrije.

— Pak kakvu meštriju buš počel s konjem?

— Hapil se budem trguvati s konji.

Poglavarstvo nije moglo nikaj dodeti proti toj trgavini, zato je bilo odlučeno, da mu se dade konj, kojega bu izplatil na obroke. Birov je bil izebrani da mu da konja iz svoje štale.

Još isti dan počeli su vredjuvati hižu. Selo je bilo zadovoljno s novimi stanovniki, kojim su dali zvun konja još i guske, kokoši, svinje, pohištvo i drva.

Onda je novi purgar prisegel, da bi poštuval navade i zakone sela, ter da bude živel kak pošten purgar. Cigani su se plakali od genjenosti, a i občinski birov prelejal je nekoliko suzah.

Ostali cigani namestili su se onda pred kolerinom hižom vu blizini svojega „naseljenika".

Vu jedan dan počinjeno je onda vu Kokandi više kradje, nego drugač vu deset ljet. Kada je nazadnje vkradjena notarjeva žačka s duhanom iz žepa, izdal je on za poved, da se družba nosi iz sela, razuméva se zvun naseljenika, ar drugač ju bu dal na silom odegnati.

Okolo pol noći pokočil je negdo živo na birovov oblok.

— Gdo je? zapital je ošter birov, i stal se je iz postelje.

— Ja sam, Feri.

— Kaj želiš, dragec?

— Moje je družtvo odišlo.

— To je vu redu, tak je i tréba bilo.

— Ali su mi odpeljali vso troje dece, gospon birov.

— Nikaj zato, ti si još mlad, pak bude, ako Bog da, još dece.

— Ali, milostivni gospon birov, oni su mi odpeljali i konja.

— Dali su te vrazi! zaviknul je birov. Mojega Macka su odpeljali.

— Najte se srditi, dragi birov, ja bi mogel tu pomoći. Dajte mi hitro drugoga konja, ja znam kud su lopovi obrnuli, za jednu vuru bum ih dostigel, pak za dvě vure imate obedva konje.

— Ta ti valja, Feri, ja vidim, da si ti mudra glava.

Za nekoliko minut kesneše hiti se Feri na birovoga Ridjana i kad je došel do putnih vrata, viknul je:

— Hej, gospon birov?

— Kaj je, Feri?

— Jeli znate gdo je odjahal na Macku?

— Neznam, poveč mi.

— Moja žena Mara s decom.

I on vbodne konja, ter je odjahal kak da ga veter odnesel.

Kolerina hiža vu Kokandi još je i vezda pusta. Vu selu néga niti novo ognjogasne špricalke, a od stanovničtva nigdo nesme niti pomisliti na naseljivanje ciganov.

G. F

KAJ JE NOVOGA?

Budimpešta, 8. aprila.

Vu zadnjoj sjednici magjarske zastupničke hiže od subote nastavljena je poslje trećeg čitanja dan prije prihvaćenih zakonskih osnovah, razprava zakonske osnove o uredjenju rěke Raba. Minister poljodelstva grof izjavil je, da se višak potrebe odnosi na nove radnje, na potežkoće kod izvlaštivanju, ter na kvare, kaj ih je načinila povodnja. Hiža je prijela ovaj zakon vu obćoj i posebnoj debati, ter je predsjednik iza toga zaključil sjednicu odgodiv zasjedanje hiže do 23 aprila.

„Bud. Corr." javljaju iz Beča, da je magjarski minister-prezes barun Bánffy pre devčerom věčal sa grofom Kalnokyem, ministrom-prezešom knezom Windisch-Graetzom i grofom Wurmbrandtom. Radi se o ustanovljenju zajedničkoga povračuna i magjarskoga parobrodarskoga družtva. Nadalje javlja „Bud. Corr." da je vezda već posve stalno, da bude zastupnička hiža koncem aprila vzela vu razpravu zakonsku osnovu o recepciji židovah, kak takaj modifikovanu osnovu o slobodnom věroizpovědanju, ter će se držati prvobitnoga sastavka. Obedve osnove došle budu pred magnatsku hižu vu prvoj polovici majuša.

— Po vuzmu obderžavale se budu vu Beču zajedničke ministerske konferencije, da ustanove zajednički proračun.

Čuje se, da je Nj. Veličanstvo usljed atentata na Hedtziev spomenik odgodilo svoj dolazak vu Budimpeštu.

— Vu Budimpešti, 8. aprila. Minister prezeš barun Bánffy povrnul se je iz Beča; čuje se, da je navel Nj. Veličanstvu one momente, koji bi mogli biti shodni za razpust sabora. Bánffyu pošlo je za rukom, da osvedoči kralja o neznatnosti atentata na Henciev spomenik.

— Nuncij Agliardi došel je 20. aprila vu Ostrogon, da věča s primasom o pastirskom pismu, koje bi okolo trojakov imalo iziti vu Austriji i Magjarskoj.

Papirnate forintače.

Do konca meseca marciuša ovoga ljeta uništilo je vu glavnu orsačku blaganju (kasu) 52,562.202 for. papirnatih forintačah, kojo su uništene. Ostalo je još vu prometu same 5,321 159 for.

Trideset i šest ljet vu reštu.

Iz kaznione (rešta) vu Ilavi odpuščen je ovih dnevov neki J. B, k ji je oudi vu vsem sprevodil 36 ljet. Prvi put došel je tam kakti 21 ljet star deško zaradi grabežnoga umorstva ter je odsedel 16 ljet vu reštu. Tri dni za tim kak su ga pustili iz rešta na slobodu, napravil je novo grabežno umorstvo, pak je bil obsudjen na 20 ljet rešta. Vezda je pretrpel i tu kaštigu ter se je povrnul vu svoje rodno mesto pri Budimpešti. Vu reštu nije mu bilo zlo, jer je ostavil rešta sa 106 kilah težine. Pitanje je vezda, jeli bu pak vezda s nova kaj pokušal?

Pijani voli.

Iz Monakova javljaju: O pijanih volov pripovědaju novine sljedeće: Voli su najmre morali iz nekoje pivovarnice odpeljati pivu na željeznički banhof, nu hodili su neko vrěme po mali i sumnjivo, a onda su se prehi ili po cesti, pak su se počeli valjati, ter ih je né bilo moguće natirati, da bi se podigli. Odmah prizvan kuršmit konštatiral je, da su voli se — opili. Izpostavilo se je da su voli vu dvorišću pivovarnice (fabrike piva) stali poleg lagva pive, ter da su odtud pili. Hvala Bogu, kad se nije obistinila rěč, da je živina vu pijanstvu razboritija od čoveka i vnogi bu pivopivec ili vinopivec uzkliknul.

Nadvojveda Karlo Štefan.

Nadvojda Karlo Štefan imenovan je komandantom austro-magjarskog ratnog brodovolja, koje bude zastupalo našu monarkiju kod otvaranja severo-izhodnog pomorskog kanala vu Kielu. Vu eskradi budu ratne ladje „Marija Terezija", „Elisabeta" i „Ferenc Jožef". Car Vilim zabavljen je vezda pripravama za ovu svetčanost. Broj oficielnih nazočnikah sračunava se na 4000 osobah, a po želji carevoj imade se odbor pobrinuti i za smještenje i neslužbenog občinstva, koga bude na jezere. Posebni odbor ima da se pobrini za obskrbu soldatov od 100 ratnih ladjah, koje će boraviti vu Kielu. Bude blizu 50.000 mornarah.

Austrijski grof ženi Japanezkinju.

Grof Henrik Coudenhofe, poslanički

---

rica onda, još prek svojega diela dobi sve četiri krave, dapače i „Šekicu", koja je čudačin u mlieka davanju.

Na to je Tonček postal malo zbunjen, te je očitoval, da mu je Barica iz Preloga takaj pozdrav poslala te mu odkrila, da u zamuž dobi gotovih pet sto forintih izvan toga, kaj još po smrti roditeljah bu herbala.

Ovak su se ovi dva još nieko vrieme spominali, dok Marici nije trpljivost zmenkala i ona odpre vrata, pri kojih je vani njihov spomenek prislužkivala te stupi u sobu.

Marici nikaj nije bilo žal, da su za njezinu zdravu i okruglu osobu na to rekuć trguvali. Ona je dala otcu prav, da se za gotove novce ovak junački brani, jer kaj si človek trudom priskrbi, neda rad od sebe; a opet ju je Tonček veselil, da svojum zaručnicom gledi čim više dobiti.

Tonček se sad liepo preporuči te zaprosi, da stari nek skoro odluči, jer preložka Barica hoće od Tončeka na skoro čuti „Je" ili „Ne".

Ove posliednje rieči nisu Maricu niti najmanje razdražiti mogle, jer je dobro znala, da je to samo Tončekovo iznaštje, kojim bi mogel od tvrdokornoga Miške nekaj novac u ženitvu dobiti, ali žalibože znal je to i stari Miška baš tak dobro kak i kćerka mu, jer je kroz oblok videl, kad je Tonček otišel, a Marica ga sprovadjala, kak ju je pri vrtnem plotu, na raztanku za vrat objel i skušuval, da der je sve pucalo. — Ha, ha, koj je tak zaljubljen iliti zanorjen, on vzeme pucu i bez krajcara novac.

Tonček je došel drugi dan — i treći dan; ali mu je bilo badava staromu dokazivati, da preložčanka komaj na njegovu „Je" rieči čeka. Stari Miška je samo posmehce odgovaral, da on bi rad nekaj dal svojoj kćeri, ali da niti neima sto forinti vu gotovčiri pri ruki, kamo li pet sto, koje Tonček potrebuje.

Tak je Tonček malo mučeći a Marica glasnija postala, jer ipak je to stanovita stvar stimi mužkarci; dakako da je preložka Barica kozičava, ali. . . .

Je, da bi čoviek samo znal, kaj je u tom slučaju činećі. Ako bu dragoga odgovarala, da netraži novce od staroga, to bu i njoj škoda. Tonček je njoj potajno doduše sve liepo govoril, ali za pucu neima sigurnosti, dok od oltara neide. Već se je u tom slučaju na svietu doživelo, na kaj čoviek nikad nebi nit mislil. Je, da bi človek znal za koga, koj bi tolnača dal! —

(Drugi put konec.)

Em. Kollay.

tajnik kod austro-magjarskog poslaničtva vu Japanu, oženil se bude doskora sa mladom Japanezkinjom iz preštimane familije. Zaručnica pripada za sada još budhizmu, ali se je k vuzmu pokrstila. Grof Henrik, koj je vezda 36 ljet star, upravlja ovaj poslaničkimi poslovi vu Japanu. On je sin pokojnog grofa Ferenca Coudenhovea ter je prije deset ili dvanajst ljetah bil zapleten vu Beču vu jednu ljubavu affairu s mladom nekom francezkinjom, koja se je onda strelila, kad ju je on ostavil na cedilu. Ovo nije prvi slučaj, da se evropski diplomat ženi s Azijatkinjom. Prije više ljetah oženil je njemački poslanik vu Kini, Brandt, kinezkinju s otoka Formose, s kojom i denes živi vu srećnum zakonskom stališu vu Viesbadenu.

Selba vticah.

Kustos prirodoslovnoga muzeja vu Beču, Nikola Wang, držal je neki dan vu Beču vrlo poučno predavanje o selbi vticah. Predavač je najprije odgovoril na pitanje, kaj nuka toliko vticah, da vsakoga ljeta ostavljaju naše krajeve? On razuměva, da tomu nije uzrok oštra zima, koju one moreju i podnesti, već prirodjeni nagon na selbu i povraček vu staru domovinu. Ovakova je selba jedan od najdivnijih pojavah vu prirodi. Dan i noć leti takovo jato pticah cělom jednom stranom světa, dok dojde na cilj. Helgoland je jeden od velikih punktumov, na kojoj se vtice-selice odmaraju (počivaju). Hitrina, kojim se vtice sele, upravo je začudjena vrědna. Imade malih vtičicah, koje vu jednoj noći prevale put od 400 geografičkih miljah iz Egipta do Helgolanda, anda od prilike 45 geografičkih miljah za jedno vuru. Lastavice prevale više od 4 kilometra vu jednoj minuti. Doklam škvorci i ševe navadno letiju vu visini od 500 metrah, ima vticah, koji se zdigneju i do 20.000 stopah (šuhov), kak su to ustanovili astronomi. Zanimivo je, da kod selbe, koja se većkrat proteže preko 1000 miljah, sudjeluju vtičice, koje su komaj šest do ozem tjednov stare. Glasoviti ornitolog Getkes, koji je 55 ljet motril vtice nu Helgolandu, potvrdil je to, da zračne struje najodlučnije djeluju na selitbu vticah. Kakti stvorenja, koja živeju vu zraku, vtice su izvanredno osjetljive za atmosferičke utiske i pojave, ter je vu njih vunredno razvito městno razpoznavanje. Ovoj okolnosti ima da se pripiše, da se iste vtice, koje su na jesen ostavile svoj rodni zavičaj i zimu sprevodile vu žarkoj Afriki, opet na protuljetje se povračaju vu stu staru dolinu na sjeveru.

Potres.

Na vuzmene dneve je potres bil ne samo pri nas, nego vu Štajerskoj, dalje vu Magjarskoj i vu Italiji. Osobito bil je potres jaki vu Laibachu, gde je vnogo kvara napravil.

Zima na Izlandiji.

Iz Reikjavika, glavnog grada Izlandija, javljaju, da je minula zima bila ondi nenavadno blaga i topla. Vu februaru i marciušu imali su pravo protuljetno vrěme, nikad leda. Stopram 22. marciuša počel je padati sněg. Ribarenje na izhodnoj i zahodnoj obali otoka bilo je vrlo uspješno. Za seljake (muže) bila je zima tim povoljneša, kaj nisu trebali držati blago vu štalah.

Poplave vu Magjarskoj.

S raznih stranah južne Magjarsae dolaze věsti o velikoj poplavi. Tisa pri Segedinu prikoračila je najvišešu do vezda zabilježenu visinu ter raste još uvjek za 2 centimetra za jednu vuru. Na južnoj strani gradskih napisah voda je dostigla vrhunec tih napisah. Mnogobrojni težaki delaju, da učvrste nasipe i odstrane pogibelj Nasip izmed Segedina iCs ongrada probušen (predret) je.

Vu okolici Arada narasla je rěka Maroš na 4 metra nad navadnu vodostaju. Vu Pečki nahadja se 340 hižah pod vodom. Više hižah se je zrušilo. Obćina srbski Bok pri Bečkereku čisto je poplavljena. Prěk 200 hižah se porušilo, a 700 ljudih nahadja se prez krova.

Izvoz jajcah.

Vu noveše vrěme neizvažaju se više jajca iz Italije, Horvatske i Magjarske na sjever kak vezda vu škrinjah (feršlogih), — već se jajca potereju vu plehnate posude, iz kojih se izsiše zrak ter se hermetički zatvore. Vu trgovinah jajca se vezda točiju na pipu. Ovaj je način izvoza puno faleši i segurneši, a poleg toga čuvaju se jajca od kvarenja.

Kratke novosti.

— Tapolcza, aprila 10. Pri votiziranju za buduće ablegate, bilo je votumov vsega skupa 2066. Za državnoga tajnika Vörös László bilo je votumov 963, za Košut Ferenca 1103 votumov. I tak je Košut Ferenc izebran za orsačkoga spravišče ablegata sa 140 votumov većine.

— Vu Parizu, aprila. Osnove i plani za světsku izložbu ljeta 1900. definitivno su odobreni. Zakonska osnova o vjeresiji podnesla se bude vu juliušu orsačkomu spravišču, Strošek za izložbu cěni se na milijunah franakah.

— Vu Beču, 10. aprila. Mrtvo tělo nadvojvode Albrechta preneslo se bude 20 aprila vu novi dél kapucinske grobnice na definitivno mesto.

Nekaj za kratek čas.

Rumenilo srama.

Žena (svojemu mužu, koj je pijan dimo došel, i kojega je pred putnemi vrata dočekala): „Ipak si Joža, kakti špundija došel pijan dimo. Kaj te né sram?“

Šoštarski inaš (idući poleg biže): „Kaj nevidiju gospa, kak ga je sram, da mu je nos počerlenil!“

—

Pred sudom.

Sudec: „Kaj vi nemate nikakvoga srama?“

Obtuženi: „Kaj nebi imel, im priznajem, dragi gospon sudec, da sem tat i lenjak; ali znaju i takvih ljudih je tréba.“

Sudec: „Kak vi to mislite?“

Obtuženi: »Nu znaju gospon sudec, kad bi mi vsi tati i lopovi postali pošteni, od česa bi oni vendar živeli?“

—

Dober odgovor.

Gigerl: „Kaj vam vaša debelača nikaj je né neprilična?“

Muž: „Prav niti malo, samo me srdi, kaj me vsaki bedak za to pita.“

—

Gospa: „Velim vam, draga suseda, da spametna deca rědko kad do starosti dojdu.“

Mali lvek (koj je te réči čul); „Tak? — Onda ja od zutra počeměi nejdem već vu školu!“

Znamenit napredek.

Mirkóczi: „Nu, gospodine Vahtler, kak Vam ide?

Vahtler: „Hvala, nebudi vurokov izvrstno. Pred četirimi ljetmi, kad sam ovdi bil, nisam imal ni prebitoga krajcara vu žepu, a denes, hvala Bogu imam 50.000 forintov duga.“

—

Zlo poprijel.

Notarjuš: »Jakob, vi nebi smeli držati svinje tak blizu hiže.“

Jakob: »A zakaj né, gospon notarjuš?“

Notarjuš? „To nije zdravo.«

Jakob: „Kaj, nije zdravo. Zdraveše su bogme, nego Vi i ja!“

—

Samo je falinga.

Mati: „Poveč mi Francek, kak ti je pri majstru?“

Inaš: »Zlo, da nemre biti gorše. Majstrovica kuha samo one hrane, koje ja najrajši jém.“

Mati: „Nu, pak — — —“

Inaš: „Ali ja nedobim nigdar od toga.“

—

Znaménje zdravja.

Doktor: „Vezda sam Vam prepisal novo vračtvo. Vsaki fertalj vure vzemite po jednu veliku žlicu. Morete takaj popiti i kriglec pive“.

Beteżnik: „ I pivo vsaki fertalj vure?“

Priredil:

Glad Ferencz.

Nyilttér.

E rovat alatt közlöttekért sem alaki, sem artalmi tekintetben nem vállal felelösséget a

Szerk.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyáramból rendelik — fekete, fehér és szineseket 35 krtól 14 frt frt 65 krig méterként — sima, csikos, koczkázott, mintázottakat, damasztot sat. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) sat. póstabér és vámmentesen a házhoz szállitva és mintákat póstafordulóval küld: Henneberg G. (cs. kir. udvari szállitó) selyemgyára Zürichben. Svájczba czimzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 1

LOTERIJA Buda, 13-ga apriliša 1895.

8 56 21 28 84

Gabona árak — Cena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	6.80	—
Zab	Zob	5.70	—
Rozs	Hrž	5 50	—
Kukoricza ó	Kuruza stari		
„ uj	„ novi	7.	—
Árpa	Ječmen	5 50	—
Fehér bab uj	Grah beli	8.	—
Sárga „ „	„ žuti	7.	—
Vegyes „ „	„ změšan	6.	—
Lenmag	Len	10.	—
Bükköny	Grahorka	6.	—

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glavni surednik

GLÁD FERENCZ.

Hirdetések.

1270 tk. 1895.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Toplek Jakab szt. ilonai lakos végrehajtatónak Szternád József ugyanottani lakos végrehajtást szenvedett elleni 20 frt 6 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbiróság területén levő VI hegykerületi 42 tkv 137 hrsz. a. ingatlan egészben 226 frt, 149 hrsz. a. egészben 7 frt, 122 hrsz. a. ingatlanok Szternád Józsefet illető egyharmad része 86 frt 34 kr. 129 hrsz. a. egészben 52 frt, a VI. hegykerületi 1511 tkv. 150 hrsz. a. egészben 112 frt és VI. hegykerületi 1512 tkv 218 hrsz. a: egész ingatlan 80 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelelt egész ingatlanok a végrehajtási törvény 156. §-a értelmében

az 1895. évi junius hó 11 én d. e. 10 órakor

a VI. hegykerületi községbiró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §.ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. 718 1—1

Kir. jbiróság, mint tlkvi. hatóság.

Csáktornyán, 1895. április hó 3.

BUTORTINCTURA (máz)
melylyel mindenki
fényezetlen (matt) butorait
fóstheti. — Kapható:
MORAWETZ ADOLF
asztalos és kárpitos
BUTORRAKTÁRÁBAN
10 ***VARAZSDON.*** 3—4

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi személyes továbbajánlásnak, — a kik a
RICHTER-féle TINCT. CAPSICI COMPOS.-t
(Horgony-Pain-Expeller)
az utolsó 25 évtem jó sikerrel használták, — köszönheti egen igazán biztos hatású házszer nagy elterjesztését és általános kedveltséget. Ki a *Tinct. capsici comp.-t* (Horgony-Pain-Expeller) köszvenyek, czuzmal (tagszaggatásnál), keresztcontfájásnál, fej- és fogfájásnál, csipfájdalomnál, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmazta, abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt meghüléseknél is, mint levezető, elhárító szernek alkalmazhassa. Ezen reg jonak bizonyult házszernek ára igen olcsó, tudatnillik 40 kr., 70 kr. és 1 frt. 20 kr. üvegenkent. — Kapható a gyógyszertárakban; *Budapesten* **Török József** gyógyszerésznél. — Csak a „Horgony" védjegyel ellátott üvegek elfogadandók.
Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüringiában.

diese gesetzlich geschützte Siegelmarke NUR GARANTIE für echtes ECHT VINADOR. Diese Siegelmarke wurde eingeführt und registrirt April 1894.

SPANYOL
bornagykereskedés
VINADOR
BÉCS, — HAMBURG.
Uj zárral
vörös nyomással az ólomtartón.

Kitünő spanyol borok eredeti palaczkokban, ugyszintén poharankénti kimérés
Szeiverth Antal ur vendéglőjében
Csáktornyán.
676 5—6

A Vinador jegy, ugyszintén a bejegyzett bélyegző-jegy pontos figyelembe ajánltatik, mert valódiságáért csakis akkor vállaltatik teljes jótállás.

Keil Alajos-féle
Padlózat-fénymáz
(Glasur)
legkitünöbb mázoló-szer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viasz-kenőcs
legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz
képkeretek stb. beranyozására. — 1 kis palaczk ára 20 kr.

Mindenkor kapható:
708 **Heinrich Miksánál Csáktornyán.** 3—12

Ásványfürdő **Daruvár** Slavoniában
a déli vasut társ. állomása
vastartalmu hévviz 42-50° C.
Porczelán-, márvány-, kő-, tükör- és iszap fürdők, Hires gyógyhatás minden női betegségeknél. Termékenység, fehér folyás, sápkór, továbbá csüz, csonttörés és idegbajoknál stb. stb.
Ujonnan berendezett
„hidegvizgyógyintézet"
valamint
Kneipp Sebestyén-féle VIZGYÓGYINTÉZET
mely föt. Kneipp Seb. pleb. ur utasitásai folytán tökéletesen a Worishofeni „vizgyógyintézet" mintájára épült. A fürdő orvosa huzamosabb ideig tartózkodott Worishofenben tanulmányozás végett, az igazgatóság pedig egy — Kneipp Seb. plébános ur által ajánlott s tanult — fürdőmestert alkalmazott Worishofenből.
A fürdőigazgatóság prospectus- és fölvilágositással postafordultával ingyen szolgál.
Május 1 től junius 15-ig valamint szeptember 1 től október 15-ig 30 százalék engedmény szobák- és fürdőkben.
721 1—10

ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSITÓ TÁRSASÁG BUDAPESTEN.

I. TŰZ-, SZÁLLITMÁNY- ÉS JÉGBIZTOSITÁSI ÜZLET.

KIADÁSOK. *Harminchetedik évi zárszámla 1894 január 1-től december 31-ig.*

	forint	kr.	forint	kr.
I. Tűzbiztositás.				
Kifizetett károk a viszontbiztositott rész levonása után ...	1.749,900	17		
Függőben maradt károk tartaléka ...	115,197	51		
Szerzési költségek a viszontbiztositott rész utáni bevétel levonásával ...	251,067	28		
Jövedelmi adó és bélyegilletékek ...	122,451	53		
Postabérek ...	48,948	28		
Adakozások közhasznu czélokra 8.949 frt 73 kr. tartalék levonása után ...	410	27		
A tűzbiztositási üzletet terhelő igazgatási költségek ...	468,299	12		
Behajthatlan követelések leirása...	7,432	73		
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztositott rész levonása után és minden megterhelés nélkül ...	2.000,000	—	4.763,706	89
II. Szállitmánybiztositás.				
Kifizetett károk a viszontbiztositott rész levonásával...	41,869	85		
Függőben maradt károk tartaléka...	15,686	76		
Szerzési költségek ...	2,308	44		
A szállitmány biztositási üzletet terhelő igazgatási költségek...	14,640	20		
A következő évnek díjtartaléka a viszontbiztositott rész levonásával ...	20,000	—	94,505	27
III. Jégbiztositás.				
Viszontbiztositások és törlések ...	218,639	63		
Kifizetett károk a viszontbiztositott rész levonásával...	1.116,938	62		
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztositások utáni bevételek levonása után	202,963	24		
Behajthatatlan követelések leirása...	1,026	58	1.539,568	07
1894. évi nyeremény ...			927,100	26
			7.324,880	49

BEVÉTELEK.

	forint	kr.	forint	kr.
I. Tűzbiztositás				
Az 1893. évről áthozott készpénz díjtartalék a viszontbiztositott rész levonásával és minden megterhelés nélkül ...	1.900,000	—		
416.747.892 frt 88 krnyi kötött biztositások után, valamint a folyó évben lejárt díjrészletekből befolyt díjak ... 5.424,800.99; levonva: törlesztett díjak ... 523,055.49; viszontbiztositási díjak ... 663,007.84; lejárt visszbiztositási díjrészletek ... 1.136,321.34 2.322,384.67	3102,416	32		
Az 1893. évben függőben maradt károk tartaléka ...	112.222	94	5.114,639	26
II. Szállitmánybiztositás.				
Az 1893. évről áthozott díjtartalék ...	18,415	93		
29.819,314 frt 97 krnyi kötött biztositások után, díjak... 182,249.08; levonva: törlesztett díjak... 17,672.85; viszontbiztositási díjak 102,428.19 120,101.04	62.148	04		
Az 1893. évben függőben maradt károk tartaléka ...	14,742	83	95,306	80
III. Jégbiztositás.				
77.881,516 frt 84 krnyi kötött biztositások utáni díjak ...	1.558,833	03	1.558,833	03
IV. Egyéb bevételek.				
Beváltott szelvények után, valamint egyéb befolyt kamatok és árfolyamnyereség eladott értékpapirok és idegen pénznemek után ...	495,133	84		
Társasági házak tiszta jövedelme ...	60,967	56	556,101	40
			7.324,880	49

VAGYON. *Mérlegszámla 1894 december 31-én.*

	forint	kr.
Elhelyezett tőkepénzek takarékpénztárak és bankoknál . . .	2.351,810	77
2.163.850 — M. kir. italmérési jog kártalanitási 4½% kötvények á 100 — = 2.163,850 frt — kr.		
480,000 — Pesti m. keresk. b. 4½%-os záloglev. á 100 — = 480.000 frt — kr.		
230,000 — M. jelzáloghitelb. 4½%-os záloglev. á 100 — = 230,000 frt — kr.		
200,000 — Egy. bp. főv. takrp. 4½%-os záloglev. á 100 — = 200,000 frt — kr.		
11.894 drb Magy.-franczia biztositó r.-t. részv. á 100 = 1.189,400 frt — kr.		
1059 drb Bécsi biztositó társ. részvények . á 255.— = 270,045 frt — kr.		
16.800 Pesti Lloyd társ. kötvények . . á 100.— = 16,800 frt — kr.		
A fenti értékpapirok után az év végéig esed. kamatok . 21.034 frt 21 kr.	4.571,129	21
Leszámitolt, visszleszámitolt és egyéb váltók .	874.413	41
A társaság házai . . .	1.210,000	—
Különféle adosok:		
a) Pénzkészlet és maradványok a képviselőségeknél	676,983	08
b) Maradványok idegen biztositó intézeteknél .	407,089	88
Jégbiztositási osztály folyó számlán . . .	230,319	54
Központi pénzkészlet . . .	40,632	15
A következő években lejáró díjváltók és díjkötelezvények összege . . 14.540,739 frt 92 kr.		
	10.362,378	04

TEHER.

	forint	kr.
Részvényalaptőke: teljesen befizetett 2000 egész részvény á 1000 forint . . 2.000,000 frt — kr.		
Részvényalaptőke: teljesen befizetett 2000 fél részvény á 500 frt . . . . 1.000,000 » — »	3.000,000	—
Társasági tartaléktőke . . .	3.000,000	—
Külön tartalék*) . . .	280,000	—
Tűzbiztositási díjtartalék készpénzben a viszontbiztositott rész levonásával és minden megterhelés nélkül . . . 2.000,000 » — »		
Szállitmány biztositási díjtartalék készpénzben a viszontbiztositott rész levonásával és minden megterhelés nélkül . . 20.000 » — »	2.020,000	—
Tűzbiztositási függő károk tartaléka . . .	115,197	51
Szállitmány biztositási függő károk tartaléka .	15,686	78
Különféle hitelezők . . .	327,812	96
Előbbi évekről eddig fel nem vett osztalékok .	2.179	—
Első magyar ált. biztositó-társaság Lévay-alap .	80,979	39
Tisztviselők nyugdíjalapja . . .	509,279	91
Életbiztositási osztály folyó számlán . . .	84,142	23
1894. évi nyeremény . . .	927,100	26
	10.362,378	04

*) A külön tartalék az 1894. nyereményből 500,000 frtra emelkedett.

II. ÉLETBIZTOSITÁSI OSZTÁLY.

KIADÁSOK. *Harminckettedik évi zárszámla 1894 január 1-től december 31-ig.*

	forint	kr.	forint	kr.
Törlesztett kötvények díja . . .	282,500	31		
Visszaváltott kötvényekért . . .	317,768	70		
Haláleset után kifizetett kárösszeg	1.071,951	49		
Lejárt kiházasitási tőkékért . .	823,245	68		
Kiházasitási biztositásoknál haláleset következtében díjvisszatérités . .	105,023	54		
Függőben levő károk tartaléka . .	297,759	33		
Évjáradékokért . . .	96,644	90		
Viszontbiztositási díjak . . .	77,712	51		
Bélyegekért . . .	75,173	61		
Irodai bér, postadíjak, nyomtatványok uti- és egyéb költségek . .	209,221	08		
Tiszti fizetések . . .	79,489	66		
Jövedelmi adóért . . .	7,143	02		
Orvosi díjakért . . .	38,971	16		
Szerzési és díjbehajtási költségek .	377,398	85		
Kisorsolt biztositások tartaléka . .	19,000	—		
Behajthatlan tartozások leirása . .	24,823	47	3.903,827	31
Díjtartalék az év végén . . .			25.910,035	66
1894. évi nyeremény . . .			183,437	40
			29.997,300	37

BEVÉTELEK.

	forint	kr.	forint	kr.
A mult évből áthozott díjtartalék .			24.187,184	01
Befolyt díjak: ez évben kiállitott kötvények után . . .	432,953	87		
az előbbi években kiállitott kötvények után .	3.836,568	74		
a biztositott tőke emelésére forditott nyeremények . . .	18,982	50	4.288,475	11
Mult évi függőben volt károk tartaléka . . .			319,202	61
Illetékek . . .			96,759	02
Kamatjövedelem . . .			1.105,680	62
			29.997,300	37

VAGYON. *Mérlegszámla 1894 december 31-én*

	forint	kr.
Értékpapirok ... 22.848,776 frt 83 kr. ugyanis:		
3.371,000 Kor. n. é. m. k. 4%-os koronaj. 98 frt 25 krjával	1.656,003	75
288,000 frtnyi m. k. 4%-os aranyj. 123 frt 70 kr. ...	356,256	—
6.800,300 frtnyi m. földhitelintézeti 4% zálogl. 98¼ frtjával	6.681,294	75
6.325,700 frtnyi magyar földhitelintézeti 4%-os talajjavitási és szabályozási záloglevelek 96 frt 50 krjával ...	6.104,300	50
712,000 frtnyi m. földhitelintézeti 4½% zálogl. 100 frtjával	712,000	—
17,000 frtnyi m. földhitelintézeti 5%-os zálogl. 100 frtjával	17,000	—
252,000 frtnyi pesti m. keresk. bank 4½%-os zálogl. 100 frt-val	252,000	—
68,000 frt pesti m. keresk. b. 4½%-os közs. k.-köt. 100 frtjával	68,000	—
96,100 frtnyi pesti m. keresk. bank 5%-os zálogl. 100 frtjával	96,100	—
106,000 frt kisbirt. orsz. földh.-int. 4½%-os zálogl. 100 frt-val	106,000	—
6,000 frtnyi kisbirt. orsz. földh.-int. 5%-os zálogl. 100 frtjával	6,000	—
102,000 frt kisbirt. orsz. földh.-int. 5½%-os zálogl. 100 frt-val	102,000	—
145,000 frt m. orsz. közp. t.-pénzt. 4½%-os zálogl. 100 frtjával	145,000	—
100,000 frtnyi e. bp. föv. t.-pénztár 4½%-os zálogl. 100 frt.-val	100,000	—
30,000 frtnyi magy. jelzálog-hitelbank 4%-os nyeremény-kölcsön kötvényei 128 frtjával ...	38,400	—
66,000 frtnyi m. jelz.-hitel-bank 4½%-os zálogl. 100 frtjával	66,000	—
2.517,500 frtnyi Bpest főv. 4½%-os kölcsönkötv. 100 frtjával	2.517,500	—
1.709,500 frtnyi m. k. államv. ezüstköl. 4½%-os köt. 100 frt-val	1.709,500	—
99,000 frtnyi m. k. kel. v. államk. 5% aranykötv. 125 frt-val	123,750	—
199,900 frtnyi m. k. 4%-os földteherment. kötv. 97¼ frtjával	194,402	75
500,000 frtnyi m. k. italm. jogkártal. 4½%-os kötv. 100 frtjával	500,000	—
Beszterczeb.-brezovai és piski-v.-hunyadi vasuti els. köt.	1,057,498	06
33,500 frtnyi egyesitett államadósság 4²⁄₁₀%-os papirjáradék (május—november lejár) 100 frtjával ...	33,500	—
492,734 Lire 60 c. olasz 5%-os járadék és kamatai ...	206,271	02
1894-ben esed. kamat. és elszám. pénzküldemény ...	268,603	98
Jelzálog-kölcsönök ...	813,749	95
Kötvény-kölcsönök ...	2.535,942	—
Viszontbizt. kötvény kölcsönök ...	11,546	10
A központ tartozása folyó számlán ...	84,149	23
Vezér- és főügynökségek és mások tartozásai ...	638,328	26
	27.201,087	35

TEHER.

	forint	kr.
Díjtartalék . . . 26.486,065 12; levonva a viszontbiztositási díjtartalékot . . . 576,029 46	25.910,035	66
Biztossági alap . . .	245,931	44
Kiházasitási tőkék nyereménye . . .	506,850	84
Függőben lévő károk tartaléka . . .	297,759	33
Díjleszállitásokra vonatkozó nyeremények tartaléka . . .	542	70
Előre fizetett díjak 1895—1897. évekre . . .	3,028	51
Fel nem vett nyeremények 1893. évről . . .	93	45
Kisorsolt biztositások tartaléka . . .	19,000	—
Viszontbiztositó intézetek és mások követelései	34,408	02
1894. évi nyeremény . . .	183,437	40
	27.201,087	35

Budapest, 1894. deczember hó 31-én.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Agoston József, aligazg., életbiztositási osztályfőnök. **Harkányi Frigyes, Jeney Lajos, Lévay Henrik, Ormody Vilmos, báró Schosberger Zsigmond, gróf Zichy Nándor.** **Szende Károly, a közp.** könyv. főnöke.

A fenti zárszámlákat és mérlegeket megvizsgálván, azokat a törvényben s az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készülteknek és azok egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel teljesen megegyezőknek találtuk.

Budapest, 1894. márczius hó 17-én.

Kaczvinszky János, életbiztositási könyvivő.

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Gróf Batthyány Géza, Giczey Samu, Jekelfalussy Lajos, László Zsigmond, Szitányi Izidor.

Nyomatott Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvnyomdájában Csáktornyan.